

Z CHICAGA.

DYNAMIT DOKONČIL PRÁCI NA PANAMSKÉM PRŮPLAVU.

(Od našeho zvlášť. dopisovatele.)

Říjen 17., 1913.
Hlasatel objevil krajana. Nemyšl, čtenáři, že snad krajana, na kterého bychom mohli být hrdí — ale vraha, který sám svůj původ zapíral, a sám doznal, že činem, který spáchal, ke etí českého jména nepřidal. Jedná se v tomto případě o vraha tanečnice a učitelky pověstného "tango" Mildred Allison Nexoatové, kterou Henry Spencer dne 26. září t. r. blízce městečka Wayne, Ill., úkladně zavraždil. Když konečně byl chyčen, tu se ukázalo, že Spencer vystupoval pod celou řadou různých jmen.

Věděl, že zaslouženému trestu neunikne a proto policii, která chtěla z něho vynutit přiznání, že jest zodpovědným za jiné zločiny, počal sám sebe líciti jako krve žíznavou bestii, která má zlásk na lidskou krev každé hodiny. Spencer byl se výsledku, který jest čtenářům znám jako "třetí stupeň" a proto vyprávěl, chtěje mít pokoj.

Přiznal se, že při nejmenším úkladně zavraždil asi dvacet osob, mezi těmito jednoho černocha.

Naše policie se radovala, že zase jednou zmešnila se ptáčka, jež hož chyčen přináší zároveň také kus slávy našemu policejnímu departementu. Anglické a jinojazyčné časopisy široce hlásily vraždu, které Spencer spáchal, čtenáři byli jisti, že zřitek přinese ještě větší odhalení, vrah tanečnice byl líčen jako aréi-vrah našeho století. A tu ve středu, dne 15. října, "Deník Hlasatel" na přední straně přinesl čtyřsloupcovou zprávu — "Henry Spencer — Čechem." Nechtěli jsme jako sta krajanů věřit, ale po přečtení zprávy tak důkladně, byli jsme nuceni počítati se smutnou skutečností. Tato zpráva působila jako ledová sprcha na českou veřejnost a to tím více, poněvadž před krátkým časem ve článku amerického žurnalisty Hyde-a v Tribune byla stať, ve které psáno bylo, jak chicagští Češi jsou hrdí, že dosud žádný člen jejich kolonie nebyl oběšen pro vraždu.

Vrah Spencer, plně vědom si své zpravedaje dle sensací neb národnost a tu přijde svědomitý zpravodaj Hlasatele a tak starostlivě se o to přičinil, aby veřejnost zvěděla, že jest — Čechem.

Pro zajímavost přinášíme několik vyňatků z Hlasatele: "Kapitán Halpín zmínil se, že je přítomen i zpravodaj českého listu, Spencer tohoto otázal se ihned a jak se zdálo se zájmem, nezastupuje-li Denní Hlasatel? — a zpráva pokračuje dále: "Zpravodaj tázal se ho pak, proč nepoví pravdu a proč neprohlásil již dříve, že je po rodičích českého původu, že by se mu mohlo třeba dostat od české veřejnosti pomoci ve právním smyslu."

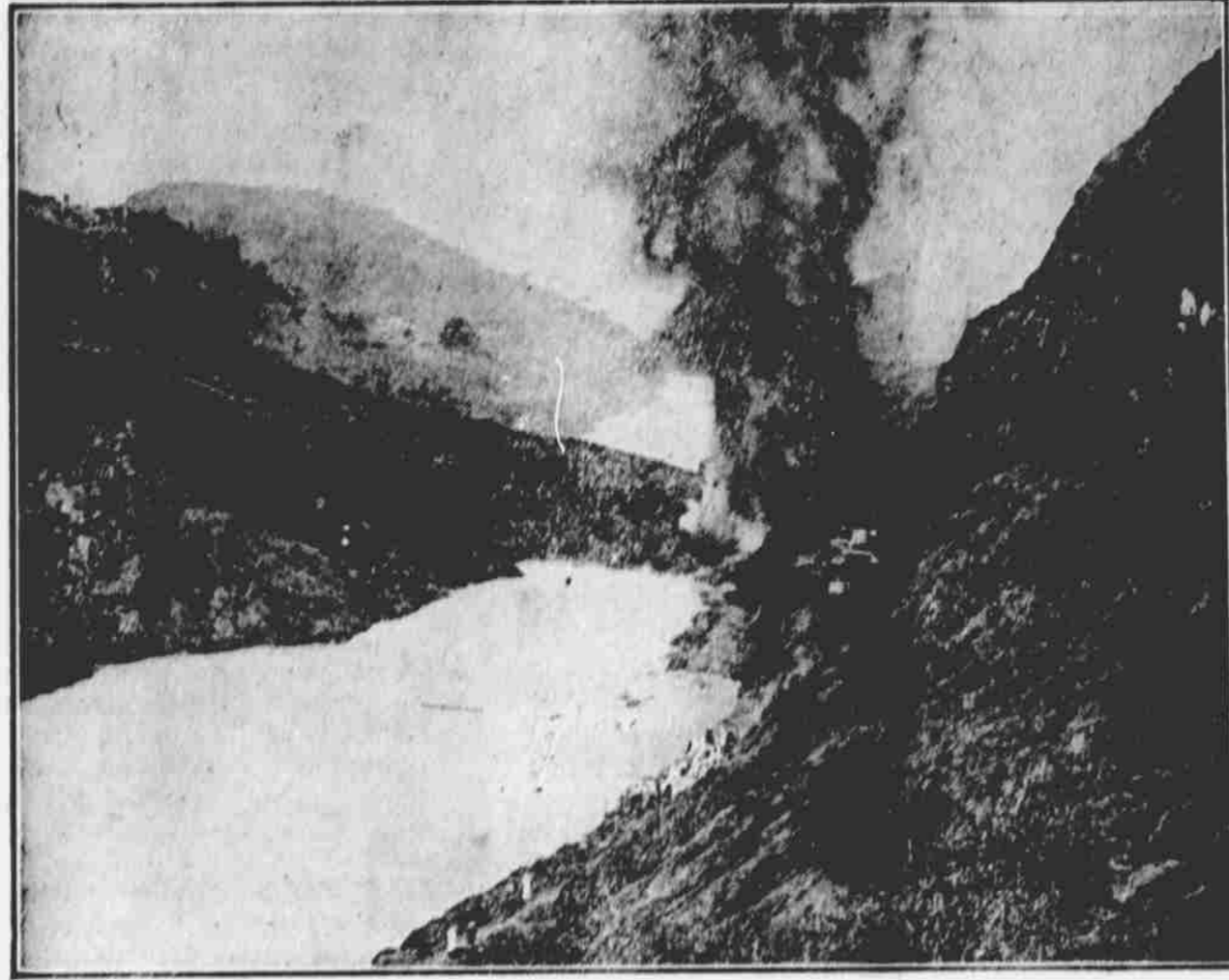
Spencer prý mu na to odpověděl, že "na českou veřejnost obraceti se nechce, poněvadž ví, že to, co udělal, je pro ni maou etí."

Spencer jmenuje se pravým jménem Jindřich Skalupa a byl narozen před třiceti pěti léty v Chicagu v okolí Bunker ulice, nejstarší to české osady chicagské.

"Svornost" vyšetřila, že Skalupa — Spencer jest po otci Polákem, po matce Čechem.

Včera byl přivezen do Wheaton, Ill., v okresu Du Page, kde bude souzen pro vraždu Nexoatové. Tam řekl, že vše, co vyprávěl chicagské policii, není pravdou, neboť věděl, že nemůže být stihnouti za dvacet vražd větší trest, než pouze za jednu. Spencer přeje si být oběšen a to v čase co nejkratším, neboť sám se vynořil, že trestem za vraždu není žádná odměna — ale čekání než odsouzení oběsí.

Když byl tášan, proč tolik toho na sebe vyprávěl, tu pravil, že jediné proto, aby se vyhnul obřádným výsledkům se strany chicag-

Výbuchem, který odtáhl od olivní horami a vyhodil obrovské balvany do závratné výše, odstraněna byla poslední hradba dleí od sebe dva oceány v průplavu Panamském. Na několika stovkách let stal se tím skutečností.

ské policie; neboť tato, když přiznal se k jedné vraždě, vyhledávala všechny možné kriminální historie, kde nebyl pachatel vypátrán a chtěla vědět, nebyl-li to on, co je spáchal. Nechal proto fantasií pracovati plnou parou a "aby udělal radost policejním důstojníkům", každodenně vyprávěl o jiné vraždě, kterou spáchal.

"Hlasatel si libuje a píše: "Doufáme, že se nám v nejbližší době podaří ve Spencerově případě zjistiti podrobnosti daleko jistější a určitější." Slibil je Dennímu Hlasateli on sám.

Škoda, že Hlasatel nehonoruje své zpravodaje dle sensací neb pikantní ceny zpráv, tak jako to činí některé anglické časopisy — škoda, neboť by potom česká veřejnost neměla o sensaci nikdy nouze.

Poslední zprávy dokonce praví, že ve vězení svém a Wheaton, Ill., Spencer prohlásil, že vůbec nemá ani vraždu Nexoatové na svědomí a přiznání, že policie na něm vymohla tak zvaným "počinným výsledkem".

Spencer jest také výborným obchodníkem, neboť s jedním zpravodajem, který k němu přijel až z New Yorku, nechtěl ani mluvit, když se novinář neměl k zaplacení za výpovědi pro list, který zastupoval. Dobře nechal si zaplatit od společnosti na výrobu pohyblivých filmů, pro kterou posouval na pažitě za okresním věznicem.

Koncert Jana Kubelika v Orchestru Hallu setkal se s ohromným úspěchem i přes to, že Felix Borowski "kritik" jednoho anglického deníku, do našeho houslisty, tak jako vždy — "statečně mlátil". Sta lidí muselo se vrátiti, neboť sál byla již v poledne vyprodána a všichni kritikové, mimo výše jmenovaného polského pobratima, psali o Kubelíkově jako o největším žijícím houslistovi. V rozmluvě s reporterem "Chicago American" Kubelík, který prý jest jediným umělcem, jenž nerad mluví o sobě, ženách a penězích, vyslovil se náš virtuos, že v budoucnosti zamýšlí hráti pouze ve prospěch chudých.

Jiřina Rudis Jiřinská, která své doby studovala hudbu zde v Chicagu, dokončila studii v Čechách. Jiřina jest nadanou houslistkou a poslední dobou věnovala se úplně studiu houslové hry v Praze v Čechách. Jak s námi bylo sděleno, připravuje si vybraný program koncertní pod dozorem profesora Sregy. Mistr Otakar Ševčík byl úplně spokojen zkouškou, kterou naše Česko-Američanka před ním skládala. Slečna jest rozená v Cedar Rapids a jest dekoum Dra. J. Rudis-Jiřinského.

Chicagský kongresník A. J. Sabath podal dnes, jak sdělují telegrafické zprávy z Washingtonu, D. C., v kongresu resoluci ve prospěch židů v Rusku, jmenovitě v zájmu Mendel Beilise, který jak známo, jest v Kyjevě v Rusku

před soudem pro tak zvanou "rituální vraždu", které prý se dopustil na křesťanském hochu Jusinským. V neděli bude v "Cohen Opera House" velká protestní schůze, na které řečníci budou zastupeti mnoha církví proti pronásledování židů v Rusku. Pro svobodomyšlného člověka rituální vražda neplatí. — Víme velice dobře, jak pověra tato vzala původ a přítomný soud v Kyjevě dosvědčuje, že ruská vláda používá takové taktiky jako rakouská, která rovněž v případě Hilsnerové tak neslavně se proslavila. Jistým jest, že židé v Rusku větším dílem podílejí se na pokrokovém hnutí, které jest ruské vládě trnem v oku. Ruská vláda proto chápá se každého prostředku, aby proti židům vyvolala předsudek v myslí pravoslavného lidu — a k tomu má sloužiti nynější soudní případ v Kyjevě. Nutno ale také při této příležitosti poukázati na židovskou svornost, na vlastnost, kterou dlužno u židů obdivovati. V případě tomto dovedli židé vyvolati tak mohutnou akci, že světová žurnalistika a pokrokový lid celého světa, ba i lid církevně odchylový protestuje proti odsouzení Beilise a tím také proti tyrani ruské despotické vlády, kterou systematicky provádí nejen na židech, ale na celém Rusku.

Jindřich Weidner, ředitel stáleho českého divadla v Sokole Chicagu, jest potěšen, že přížecí občanstva pro tento podnik, týden k týdně roste. My k tomu podotý-

káme: — Dramatický odbor Sokola Chicaga může si gratulovati, že za ředitele podařilo se mu získati tak osvědčenou sílu. Jindřich Weidner sám jest herecem — umělcem prvního řádu, výborným režisérem a schopným ředitelem. V rozmluvě s námi sdělil nám pan Weidner, že pro české občanstvo chystá celou řadu překvapení v letošní sezoně a my plně znajíce umělecký vkus i obchodní talent tohoto ředitele, jsme jisti, že každé představení v Sokole Chicaga i letos provázeti bude zdar jak morální tak finanční.

Slavnostní večer Česko-Americké Národní Rady, na kterém došlo k oficiálnímu rozloučení s p. Karlem J. Vopičkou, vyslancem Spoj. Států na Balkán, vydařil se úplně dle přání pořadatelů. Po bohaté hostině následovala umělecká akademie, na které bralo rovněž podíl známé Kalasovo kvarteto, česko-americký houslový virtuos Jiří Hruša, mladická pianistka česká st. Beatrice Heltenbrandtová, sbornistr Česko-Dělnického Pěveckého sboru pan Josef Malý.

Slavnostním řečníkem večera byl předseda ČANR, a proslulý cestovatel pan E. St. Vráz. Řeč svoji pronesl se zápalem jemu vlastním. Oslovil pana Vopičku a pravil, že jeho vyznamenání jest zároveň vyznamenáním našeho národa. Jsme hrdí na to, že jest to člověk naší krve, který největší republikou světa byl povolán do tak důležitého úřadu. Vybězel oslavence, aby i u dvoru balkánských králů byl vždy hrdým Čechem a praeoval pro slávu českého jména. Pan Vopička, pohnut, děkoval a těšila jej pozornost amerických Čechů a pravil: "Odejdu dle v dálku, v kraje, kde zuffi právě cholera a válečné nebezpečí jest opět na obzoru, ale doufám, že i tam poměry se uklidní a já plně budu moci pracovati na poli vzdělanosti a humanity. Slibuji, že na tento večer nikdy nezapomenu, ani na české Chicaga a svoje krajany."

Jaroslav Košar, známý sokolský pracovník, vyzýval přítomné ku společné práci v Národní Radě, bez ohledu na příslušnost politickou neb jinou. Pakliže v otázkách, týkajících se nás všech, postupovati budeme v jedné řadě, pak práce naše přinese ovoce a užijeme celé české Americe.

Gustav Frištejnský, známý český zápasník, přijede počátkem listopadu do Ameriky — pravil nám jeden známý český sportovec. Přáli bychom Frištejnskému úplný zdar — vítězství i peníze — ale neheský otec, rač nás chránit a nedej dopustiti, aby se opět odbojvala podobná komedie jako s "Velkým Pepíkem". Jsme přáteli zdravého sportu, ale nechť není česká veřejnost zase vedena za nos a naposled jí tento není

**Kalendáře
"AMERIKÁN"
NA ROK 1914
JSOU JIŽ ZDE!**

**Předplaťte si co nejdříve
jest po nich velká poptávka.**

Jako premií ku kterémukoli našemu časopisu za doplatek 30c jinak se prodávají po 50c.

Dopisy s předplatným adresujte:

**Pokrok Publishing Co.,
1417-1419 So. 13th St.,
OMAHA, NEB.**

tak přimáčknut, že nemůže ani potom pořádně kýchnout, tak jako tomu bylo po zápase Gotch-Smejkal, ve kterém náš nepřemožitelný Josef" tak lehounce v několika minutách byl přemožen americkým zápasníkem, Frištejnského předchází pověst velice dobrá, to ať stále mají na zřeteli pořadatele jeho zápasů a proto ať nechťi nerozvážně vechnati našeho českého junáka v jatky, které se zde celé řadě evropských zápasníků staly osudnými.

UPOZORNĚNÍ.

Dozovujeme si upozorniti krajany, že v Baltimore je Český Přistěhovalecký Dům, jehož účelem je bezplatně pomáhati našemu lidu. V přistavu přistěhovalecům dělá tlumočnicka a vyjednává jménem jich s úřady. Každý, kdo stane v té pestré tlačenici, která vyjde z lodě, se přesvědčí, jakou dobrou službu Dům koná a jak každý krajan je rád, setká-li se s člověkem, jenž mu vše v českém jazyku vysvětlí a ochotně ve všem vypomůže. Na našich rodáček je jen o pomoc žádati. Má-li některý vás přítel přijeti ze staré vlasti, oznamte nám jeho jméno, čas, kdy jej očekáváte a my ho budeme očekávati na pieru a pomůžeme mu vším možným způsobem, ať už jede na západ anebo zůstane v Baltimore. Při této příležitosti upozorňujeme rodáky, že není zapotřebí hrbiti se před americkými úředníky, aniž stýdět se za čestinu. Se svou řečí dostanete se tak dobře do Ameriky jako s němčinou. Kdýby nějaký krajan měl v úmyslu zůstati v Baltimore, pomůžeme mu najíti práci. Za svou pomoc v žádném případě nedáme si platiti. Pište na nového ředitele a pro budoucnost uchovejte si jeho adresu, kteráž jest: V. Miniberger, 800 N. Broadway, Baltimore, Md.

PAKLI MÁVATE BOLENÍ HLAVY, ZÁVRAT, ZLUČNATOST, "CASCARETS".

Vaše játra jsou plna žluče; střeva ucpána, žaludek kyselý, jazyk potažen, dech špatný.

Opatřte si 10-centovou krabičku ovni!

Vy trpíte žlučnatostí! Vy máte hučivé pocity v hlavě, špatnou chuť v ústech, vaše oči páří, přef vaše je žlutá s temnými kruhy pod očima; vaše rty jsou vysušeny. Žádný div, že počítujete ošklivost, zlobu a urážlost. Vaše ústrojí tělesné je plno žluče řádně neodstraněné a co potřebujete, jest vnitřní vyčištění. Nepokračujte ve svých žlučových obtížích sám k sobě a k těm, kdož vás milují a neshánějte léky, jež dráždí a porušují. Pamatujte si, že největší nepořádků žaludku, jater a střev se vyléčí z rána jemnými, dokonalými Cascarets — ony pracují zatím co vy spíte. Deseti-centová krabička od vašeho lékárníka udrží vaše játra a střeva čistá, žaludek sladký a blava jsou po ucpání. Díky rády berou Cascarets, protože dobře chutnají a nikdy nevráží nebo se noshují.

TÝDEN V OBRAZČÍCH.

Parník Volturmo, od linie Uranium, na cestě z Rotterdamu do Halifaxu, shofel na širém moři. Hodrářové signály vyrobenaého nebezpečí. "S. O. S." přivolaly na pomoc asi tucet lodí, mezi nimiž byly velké parníky Carmania, Kronland, Grosser Kurfuert a Rappahannock. Téměř 330 osob bylo s velikými obtížemi zachráněno, kčelito 136 buř uhořelo neb utonulo. Kapitán Inch, druhý důstojník Lloyd a třetí důstojník Dusselman, nejvíce se vyznamenali při katastrofě. — Pl. J. G. Eatonová, vdova po admirálu Eatonovi, souzena jest v Plymouth, Mass., pro otrávení svého manžela. — William S. Lueky vyhrál ve vzhoboplaveckých závodech, jež konány byly v okolí města New Yorku. — L. P. Speer bude míti vřehůl dohled nad kolektivním daní z účhodů. — Slečna Marion Hollinsova vyznamenala se ve hře golfu.